DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya *f* 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 22 JANUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 7. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 17den Januarij 1857, N°. 5.

Civiel Departement.

GOEDGEKEURD:

Dat de heer mr. C. Visscher, overeenkomstig zijn verlangen, is ontheven van de verdere waarneming der werkzaamheden van mede-direkteur-correspondent van de instituten voor doof-stommen te Groningen en voor blinden te Amsterdam, en dat in zijne plaats verkozen is de heer P. J. B. de Perez, lid van den raad van Nederlandsch-Indie.

BENOEMD:

Tot lid van het bestuur over de protestantsche kerk in Nederlandsch-Indie, mr. K. H. Nolthenius, raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte:
aan den derden onderwijzer bij de gouvernements eerste lagere school te Soerabaija H. van der Wulp;
aan den ambtenaar op wachtgeld C. A. D. Wierts van Coehoorn, laatst tweede kommies bij de direktie van financien.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de eerste luitenant-adjudant W. G. A. L. van Bennekom.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, de eerste luitenant F. A. Steevert, van het 12de bataillon infanterie.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Tot aspirant-betaalmeester, de sergeant J. H. W. Roebij, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte:
aan den betaalmeester der tweede klasse H. Kaula.
aan den tweeden luitenant der kavallerie F. Bovens.

(*Voor den Lande*). De Resident van Bantam maakt bij deze bekend, dat bij het 3de lid van het Gouvernements besluit, dd. 6 Augustus 1856, No. 12 is bepaald, om,

Onder nadere goedkeuring des konings, het lichtpersoneel, dienende onder de bevelen van den Europeschen opzigter over de kustverlichting op Java's 4de punt in straat Sunda bij Anjer, vast te stellen, als volgt:

Een eerste lichtwachter, (goed smid of bankwerker) op eene maandelijksche bezoldiging van *f* 40.

Een tweede lichtwachter (goed koperslager) op eene maandelijksche bezoldiging van *f* 35, — en

Twee derde lichtwachters (smid, koperslager, modelmaker of timmerman) op eene maandelijksche bezoldiging van *f* 30 per hoofd.

Allen met eene periodieke verhooging van een vijfde der aldus bepaalde bezoldiging, om de drie jaren, welke tot drie malen kan plaats hebben: waardoor de hoogste te genieten maandelijksche bezoldiging wordt gebragt:

Voor den eersten Lichtwachter op . . . *f* 64.—
„ „ tweeden id. „ . . . „ 56.— en
„ „ derden id. „ . . . „ 48.—

en voorts, dat aan gezegde betrekkingen, verbonden is, het genot van vrije woning op het licht-établissement.

Wijders dat de personen, welke wenschen in aanmerking gebragt te worden, tot het verkrijgen van eene der gemelde betrekkingen, zich zullen moeten vervoegen,

te Batavia, tot den chef van de 1ste waterstaatsafdeeling;
„ Samarang, tot den chef van de 2de waterstaatsafdeeling;

en te Soerabaya, tot den Directeur van het maritieme Etablissement; of wel tot den Directeur van de Fabriek voor de Marine, het Stoomwezen en de Nijverheid, tot het afleggen van gevorderde proeven van bekwaamheid in eene of meerdere ambachten, genoemd in bovenstaande aanhaling uit Gouvernements besluit, dd. 6 Augustus 1856, No. 12; en tot het kosteloos bekomen van getuigschriften omtrent den graad van bedrevenheid in eene of meerdere dier ambachten; alsmede, voor zoo verre als Inlanders betreft, tot het bekomen van verklaringen omtrent krachtigen mannelijken leeftijd, en geschiktheid van ligchaamsgestel. —

Eindelijk dat de personen, welke voorzien zijn van getuigschriften van bekwaamheid, verleend door een der bovengemelde Directeuren van 's Rijks werkplaatsen en Ingenieurs van den waterstaat; en genegen zijn, om te dingen naar de opgemelde betrekkingen, opgeroepen worden om zich tot den Inspecteur over de bebakening, de kustverlichting en het Loodswezen in Nederlandsch Indië te wenden met vrachtvrije brieven, waarbij behooren aangeboden te worden, een tot het doel strekkende request aan den Resident van Bantam (in duplo, waarvan één op zegel van *f* 1) en het besproken getuigschrift; — verders bijvoeging van schriftelijke bewijzen, dat de sollicitant

(zoo hij is Europeaan, of een daarmede gelijkgestelde)
a bekend staat, als iemand van goed gedrag en matige levenswijze, en
b den vollen ouderdom van 23 jaren bereikt, maar dien van 40 jaren niet overschreden heeft, en van een gezond en krachtvol gestel is, en
(zoo hij is Inlander)
van krachtigen mannelijken leeftijd is, en geschiktheid van ligchaams gestel bezit.

De Resident voornoemd,
(w. g.) BREST VAN KEMPEN.

(*Voor de Armen*). Aan de Leden der Protestantsche Gemeente alhier wordt bekend gemaakt dat, ingevolge de bepaling bij Gouvernements besluit van den 1sten Mei 1834 No. 4 de GEWONE DRIE MAANDELIJKSCHE HUIS-COLLECTE, ten voordeele van de Armen dier Gemeente zal gehouden worden, als volgt:

Op Vrijdag 23 Januarij 1857.

Door den Heer A. M. Fokker.
De oude Passeerban, Panangalan, de Heeren Weg en Weg Praban of de Simpangsche Weg, de laan van Simpang en het Hospitaal, Ketabang, Podjok en Genteng.

Door den Heer Swart.
Nieuw Holland, Pesapen, Rustenburgerpad, Roozendoornlaan en Grisseesche Weg.

Door den Heer Scheepe.
Chinesche Kamp, benoorden de Groote Handelsstraat, Officiers Kampement, Kaliemaas, Oosterkade en Pegirian.

Door den Heer Ankmaet.
Chinesche kamp, bezuiden de Groote Handelsstraat, Cavallerie kampement, Semoed, Oendaän en Penelen.

Op Zaturdag 24 Januarij 1857.

Door den Heer Bogaerdt.
Schoolstraat, Willemsplein, Willemskade, Boomdwars-Straat, Oude Schoolstraat, Benaauwde Steeg, Roomsche kerk-straat, Emdenstraat, Societeits of Bergstraat, Overvaart-Straat, Regentstraat, Pekalongan kade en Gatottan Straten.

Door den Heer Rosemeier.
Krambangan kade met Dwarsstraten, Kapanjing, Komedie plein, Officiers Paviljoen, Heerenstraat, Boomstraat.

Door den Heer Schaap.
De Kaliemaas, Westerkade, Kindersteeg, Kebalen, Werfstraat tot aan de Boomstraat en 1ste, 2de en 3de Kalie-Sossok.

Door den Heer Doyer.
de Weg van Kapoetran, de Kapoetransche dijk tot aan di Noijo, Koepang, Sawaän, Ambang-Malang en Beboutan.

Soerabaya, 21 *Januarij* 1857.

Namens de Kerkeraad der Protestantsche Gemeente.
De oudste Diaken,
G. SCHIMMELPENNINCK, Jr.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 14 Januarij no. 4 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door H. C. Groos, te Magelang: van wijlen Johan George Groos.

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia: van wijlen Khoe Tengko, Njeij Tiedja, Tung Saijkke, Tjan Aassan en de inl. vrouw Patnie.

Door den Agenten der Soerabayasche Weeskamer te Banjoewangie: van wijlen Robert Sias en Joseph Francisco.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 23sten Januarij.

Voor de toko van den Heer D. D. van Boeckholtz in de Chin. kamp (Bibis).

Op Zaturdag den 24sten Januarij.

Voor 's Lands bouw departement alhier.

Op Dingsdag den 27sten Januarij.

Voor de toko van de Heeren Adam & Co in de stad.

Op Woensdag den 28sten Januarij.

Voor de woning van den Heer Pabst in de 2de Kaliesossok.

ADVERTENTIEN.

Op de vendutie bij den Heer D. D. van Boeckholtz, op den 23sten dezer, zal nog worden verkocht een PIANO (Staartstuk van *Erard*). (41)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 27sten Januarij a. s.

Bij **ADAM & CO.** in de stad, van KROON-, HANG- en TAFELLAMPEN, PORCELEINEN SERVIESEN, met en ZONDER GOUDEN RAND, LIJNWADEN, KRAMERIJEN, IJZER-, GLAS-, AARDE- en PLEETWERK, FIJNE REUKWERKEN, ZEEP, Eng. ZADELS, BRANDY, AZIJN, etc. etc. (46)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Voor de woning van Dr. PABST in de Kalisossok,

Op Woensdag den 28sten Januarij,

door **MARTENS & CO.**

Van een wel Geconditioneerden INBOEDEL, bestaande in fraaije SPIEGELS en SCHILDERIJEN, BANKEN, STOELEN, TAFELS en STOLPEN, LEDIKANTEN, een KINDERTOERWAGEN en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt. (36)

VENDUTIE.

Krachtens 's Raads schuldkennissen dd. 23 *Julij* 1853, 20 *Februarij* en 19 *Julij* 1854, zal door den ondergeteekende door tusschenkomst van het Vendu-Departement alhier op den derden *Februarij* eerstkomende publiek worden verkocht ten behoeve van de weeskamer te *Soerabaya:*

Drie vierde AANDEELEN van een Steenen met Pannen Gedekt HUIS, BIJGEBOUWEN en WAGENHUIS, staande en gelegen alhier binnen de stad naast het kantoor van het agentschap der Javasche Bank, blok n°. 4, toebehoorende aan Ferdinand Carolus Leonard Christiaan, Johan Philip en Amelia Maria Charlotta Spangenberg, allen alhier woonachttig.

Gemelde aandeelen is bij de requirante verhypotheceerd voor de som van *f* 4500.— Recepis.

(33) C. F. DAMWIJK.

VENDUTIE.

Op Maandag den 16den Februarij 1857.

Zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht een HUIS en ERVE, staande en gelegen in de kampong WONGSO GOENO te *Bezoekie* en behoorende tot den faillieten boedel van den Chinees LIEM TJING TIK.

De Agenten der Soerabayasche Boedelkamer te Bezoekie,
DUBOIS.
(26) J. A. P. DE VISSER.

GEBOORTEN.

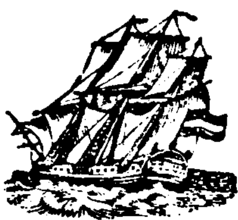
Bevallen van eene *DOCHTER* N. B. M. VAN DAVELAAR, geb. *Boers*.
SOERABAYA, 22 *Januarij* 1857. (48)

STERFGEVAL.

Overleden de heer ANDREAS HEIJERDAHL, suikerfabriekant te *Madioen*, innig betreurd door zijne vrienden.
SOERABAYA, 15 *Januarij* 1857. (38)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het zeer doelmatig ingerigte en uiterst snelzeilende Nederlandsche Barkschip *WITTE CORNELISZOON DE WITT*, kapitein L. KRUIJMEL.

Het schip is van voortreffelijke inrigtingen voorzien, voert eenen geëxamineerden docter en biedt zich zoowel voor den overvoer van familien als enkele personen bijzonder aan.

Bovengenoemde bodem zal omstreeks het begin of medio Februarij tot vertrek van hier direct naar Nederland gereed zijn.

Nadere informatien te bekomen bij
De Agenten,
(40) RUYL CRAMER & CO.

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. A. KOLFF, naar Nederland. (39)

De Heer ANTOINE EDOUARD TEN BRINCK heeft van af 1° dezer, de generale volmagt van de firma's RUYL CRAMER & Co te *Soerabaya* en DE WEERDT RUYL & Co te *Batavia*.

Soerabaija / *Batavia* } *Januarij* 1857. (28)

Eene PIANO van COLLARD & COLLARD en eene PIANINO van DE RUITER, te *Breda*.
(47) Bij MARTENS & CO.

Een HUIS gelegen in de *Gatotan*, bewoond door den WelEerw. Heer FRANSSEN. Te bevragen bij
(34) A. J. VAN DELDEN.

WEGENS VERTREK

Wordt te koop aangeboden een Groot, Zwart, Preanger RIJPAARD, EEN BENDY met PAARD en Engelsch TUIG en eene Engelsche PIANINO. Te bevragen bij
(45) ASSCHENBERGH & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

Bij (44) FRASER EATON & CO.

TER OPRUIMING
EN
TEGEN BILLIJKE PRIJZEN.

Nog eenige stukken Fransche ZIJDE, effen, quadrillé, Chiné en Façonné.
LUSTRÉ-TOSCANE.
ZWARTE SATIN.
Bij (43) **DE STURLER & CO.**

PER JAVA'S WELVAREN ONTVANGEN.

MARTENS & CO.

Gedamasseerd KLAMBOEGOED in diverse dessins.
Geruit en Gedamasseerd DITO dito dito.
Dito DITO dito.
KLAMBOEGOED voor kinderledikantjes (kleine werkjes).
Effen NETELDOEKEN.
Engelsche, Fransche en Zwitsersche Geborduurde STROOKEN en ENTRE-DEUX (bijzonder Goedkoop).
Aller prachtigst Geborduurde ROBES, Fransch borduursel met 2, 3, 4, 5 en 6 volans.
DITO Zwitsersch borduursel, met 3 en 4 volans.
EMBRASSES voor Gordijnen.
Fraaije Geborduurde ZAKDOEKEN. (37)

SIMPANGSCHE APOTHEEK.

VERKRIJGBAAR:

SLEMP-SIJROOP in ¼ en ½ flesschen.
BISSCHOP.
KARDINAAL.
SIJROOP DE PUNSCH.
GESORTEERDE HOLLANDSCHE en FRANSCHE SIJROOPEN bij de flesch en bij dozijn.
(27) A. J. SMITT.

Naam- en Ranglijst der officieren bij de land- en zeemagt in Nederlandsch Indie. Voor het jaar 1857.
Contant voor *f* 2 rec., te bekomen, bij
(49) E. FUHRI & CO.

REGTSTREEKS ONTVANGEN.

VAN
NEDERLAND.
PER
JEANETTE CORNELIA.

PUIK PUIKE HAMMEN.
Bij (31) **LEDEBOER & CO.**

BIJ DE STURLER & CO.

FROMAGE de GRUYERE.
Versche VERMICELLI en MACARONI.
Zwitsersche ABSINTHE van Edouard Pernod.
Hollandsche en Fransche ZUREN.
Verders zijn altijd voorhanden allerlei puike Hollandsche en Fransche PROVISIEN, DRANKEN, BANKET, SUIKERWERK enz. enz. (42)

GALVANISCHE

PENHOUDERS

in koker, bij (30) E. FUHRI & CO.

SLECHTS EENIGE **ZOETEMELKSCHE KAZEN,**
PAS ONTVANGEN.
bij (32) ASSCHENBERG & CO.

SCHOUWBURG TE SOERABAYA.

Met Toestemming van den Heere Resident.

MAGIESCHE VOORSTELLING

(Bestaande uit 20 toeren.)

Op Zaturdag 24 Januarij 1857.

DES AVONDS TEN ACHT URE.
DOOR

DE GEBROEDERS OEMARSAMI.

Hindoesche kunstenaars, kortelings alhier aangekomen van het eiland Mauritius.

ENTRÉE-PRIJS:

Een heer.	*f* 2.—
Eene dame.	„ 2.—
Een kind.	„ 1.—

De entrée-billetten zijn te verkrijgen op den dag der voorstelling, van 's morgens 8 tot 's namiddags 2 uur, in het Komedie-gebouw. (50)

SINGAPORE.

— De *Straits Times* van 6 Jannarij bevat het volgende: Te Singapore hebben, in de laatste dagen, eenige ongeregeldheden plaats gevonden, ten gevolge der onlangs uitgevaardigde policiewetten. Laat in den avond van den 31sten December, werd het bekend, dat de Chinezen besloten hadden, hunne winkels te sluiten en dien dag werden, naar men wil, monster-vergaderingen der Hoeys in de landelijke districten gehouden. Den eersten Januarij werd, om de plegtigheid van dien dag, niet opgemerkt, dat de winkels gesloten waren. Den tweeden dag dier maand was alles gesloten, en een ieder had zijne werkzaamheden gestaakt, en het bleek duidelijk, dat deze stilstand van te voren beraamd was. Men vermeent dat de Chinezen, onder zware bedreigingen hadden verboden met de Europeanen in aanraking te komen. Iets over 6 ure waren de openbare markten geheel verlaten, en ten 9 ure werden de straten met ledigloopers gevuld, die naar een opstand schenen te verlangen. Om 8 ure werd de heer Wahab en een zijner policiedienaren aangevallen, en om 10 ure was de beweging algemeen. Eene openbare meeting werd door den sheriff gehouden. Het corps vrijwilligers werd gemonsterd en de troepen, in geval van nood, gereed gehouden. Vroeg in den morgen vaardigde de resident concillor eene publicatie uit, en noodigde het volk uit de winkels te openen, en om hunne klagten, zoo zij er hadden, aan den gouverneur bekend te maken. Des Zaturdags werden de winkels weder geopend. Zondag liep het gerucht, dat de winkels op den dag van gisteren weder zouden gesloten zijn, doch, ofschoon dit met eenige enkelen het geval was, gingen echter handel en bedrijvigheid hun gewonen gang.

Gisteren middag ontving de gouverneur verschillende invloedrijke inboorlingen in gehoor, en verklaarde hun den aard en inhoud van de, de ontevredenheid opgewekt hebbende wetten; zij betuigden hiermede te vreden te zijn. De gouverneur moet dien ten gevolge aan het committé hebben verklaard, dat aan alle onrust een einde was, doch het publiek denkt er te Singapore anders over.

Een alhier in omloop zijnde gerucht van latere dagteekening, deelt nog mede, dat de militaire magt op de been was en 1000 man infanterie, gelijk ook het volontair Europesche corps buksjagers gereed stond, om te handelen daar waar het noodig zou zijn, in geval dat dit verzet tot opstand mogt overslaan. De artillerie was op den berg geplaatst, om het Chinesche en Inlandsche gedeelte der stad te kunnen beschieten, en de op de reede liggende oorlogsschepen en stoombooten hadden digter aan wal gehaald, ten einde van hunne zijde de stad te bombarderen. De handel was voor het oogenblik geheel gestaakt.

CHINA. Nog leest men in de *Straits Times* van 6 Janurij: De stoomboot *Formosa*, den 30sten December van Hongkong vertrokken, kwam gisteren morgen te Singapore aan. Na onze laatste berigten is er te Canton niets meldingswaardig voorgevallen. Men wilde, dat de keizer zeer begeerig was vrede te sluiten en Eling gelast had Yeh af te zetten, doch dit berigt is niet alleen voor tegenspraak vatbaar, maar men wil zelfs, dat Eling krankzinnig is geworden. De heer Cowper is nog niet te regt; de bladen van Hongkong willen, dat hij zich in handen der Mandarijnen bevindt, doch het is waarschijnlijker, dat hij door dezulken wordt gevangen gehouden, die eene groote som voor zijn losgeld te gemoet zien. Te Hongkong heerschte eenige onrust, daar de Chinezen gedreigd hadden, de stad in den brand te steken.

Uit het noorden zijn de berigten gunstiger. De tijdingen uit de oproerige districten melden, dat de insurgenten nieuwe zegepralen hadden behaald.

— Dagbladen uit Bombay, tot den 19den December loopende zijn te Singapore ontvangen:

Volgens een te Bombay aangebragt berigt, bevond zich een Rusisch leger van 20,000 man in de nabijheid van Bushire en was gereed het Persische leger bij te staan. Herat welke stads sinds eenige maanden door de Perzen belegerd werd, moet genoodzaakt geweest zijn, zich over te geven, en, aangezien de inneming dier plaats eene dadelijke schending van ons tractaat met Perzie is, zal het hof van Teheran de gevolgen daarvan moeten dragen. Het blijkt, dat een Britsche legermagt, onder bevel van den brigadier Chamberlein van Kohat naar Koorum, op het grondgebied van Cabul, ter hulpe was opgerukt van Dhost Mahomed, die den 8sten December te Peshawur sir John Lawrence zoude ontmoeten, om de tegen Perzie te nemen maatregelen vast te stellen. Admiraal Leeke, die de zeemagt bij de expeditie commandeerde, moet terug geroepen zijn.

— Het volgend belangrijk nieuws uit de Persische golf werd van Bombay naar Calcutta getelegrapheerd:

De val van Bushire. Het volgend berigt werd aan de pers door den secretaris Edmondstone medegedeeld:

Bushire werd den 10den December, na een bombardement van 5 uren, genomen; de troepen landden omstreeks 10 mijlen zuidwaarts van Bushire, te Halilah. Op den 9den werd het Hollandsche Fort (Dutch Fort) genomen. De brigadier Stapford, de luitenant-kolonel Malet en de luitenants Utterson en Warren werden gedood. Kapitein Wood moet gewond zijn. Generaal Stalker geeft het getal dooden en gekwetsten in de gelederen niet op.

Het bombardement op den 10den werd uitsluitend door de zeemagt bewerkstelligd, en niemand geraakte daarbij gewond.

65 kanonnen werden benevens eene groote amunitie genomen. De gouverneur en 2000 man van het garnizoen zijn krijgsgevangen gemaakt.

Kaarach werd den 4den December, zondertegenstand, bezet.

— In den loop van gisteren, ontvingen wij eenige Singapoorsche bladen, de volgende belangrijke berigten inhoudende:

EUROPA. De P. end O. Company's stoomer *Bombay*, kapt. Curling, kwam te Singapore den 5 bezer, van Calcutta 27 Passato en van Pinang 2 dezer, aan. Met deze gelegenheid ontvingen wij de *Engl'shman* van 23 December, het volgende telegraphisch nieuws, via Agra, inhoudende:

Sir James Outram is benoemd tot commandant van de

Perzische expeditie en te Bombay aangekomen.

— Mr. Buchanan is verkozen tot president der Vereenigde Staten.

— De Napolitaansche gezanten te Parijs en Londen hebben hunne paspoorten ontvangen. De Napelsche kwestie is overigens in statu quo.

— De vriendschappelijke verstandhouding tusschen Frankrijk en Engeland is hersteld.

— De Fransche ambassadeur, graaf de Persigny, wordt gezegd van Londen naar Parijs te zijn vertrokken en een onderhoud gehad te hebben met den keizer, ten doel hebbende, om zich tegen de Russische verklaring van Walewski en de graaf de Morny te verzetten. De uitslag is geheel naar wensch afgeloopen en de meest vriendschappelijke boodschappen zijn tusschen den keizer en de koningin van Engeland gewisseld geworden.

— Men verneemt dat Rusland genegen is om op het punt, betrekkelijk het Slangen-Eiland, toe te geven, doch er is nog niets bepaalds bekend.

— Door de Russen is op eene Engelsche kanonneerboot, in de Zee van Azof, gevuurd geworden. De omstandigheden dezer daad zijn nog niet openbaar geworden.

— De verbittering van Rusland tegen Oostenrijk neemt, zooals men voorgeeft, dagelijks toe en graaf Buol is te St. Petersburg evenzeer gehaat als sir Hamilton Seymour.

— Pruissen verzet zich tegen Engeland, Oostenrijk en Turkye, ten opzigte van de Bessarabische grenskwestie.

— Ali Pacha, de nieuwe minister voor buitenlandsche zaken in Turkye, is afgetreden. Hij was slechts 24 uren in betrekking.

— De afstand van den troon door den koning van Denemarken, ten gunste van prins Ferdinand, wordt ieder oogenblik verwacht.

— De Britsche consul te Begota had zijne vlag ingehaald, en al de havens van Nieuw Grenada zullen door de Britsche vloot geblokkeerd worden.

DUITSCHLAND.

— Den 7den Oct. is de Luxemburgsche kamer door den prins stedehouder, met de volgende aanspraak geopend:

„*Mijne Heeren!*

„Het is voor mij eene groote voldoening, dat ik uwe zitting kan openen in gelukkiger omstandigheden, dan in het vorige jaar.

„Wij deelen in de kostbare vruchten des vredes.

„Een voldoende oogst heeft de ongerustheid verdreven, die door eene te langdurige schaarste van levensmiddelen, gaande werd gehouden.

„Met het aanleggen onzer spoorwegen is een aanvang gemaakt. — Het gouvernement poogt onophoudelijk om de voltooijing van ons spoorwegnet te verzekeren. — Het is waarschijnlijk dat u te dien aanzien gedurende uwe zitting openingen zullen worden gedaan. — Bij voorbaat ben ik overtuigd, dat gij ze met die levendige belangstelling zult ontvangen, die het onderwerp u steeds inboezemde.

„Onze finantiën zijn in voldoenden staat. De vestiging eener Crediet-bank, bestemd om aan ondernemingen van nijverheid en landbouw hulp te bieden, is door het gouvernement goedgekeurd.

„De hinderpalen, die zich tegen het sluiten van een concordaat verhieven, zijn uit den weg geruimd; de onderhandelingen deswege namen reeds een aavang.

„De voornaamste redenen tot bezorgdheid thans verdwenen zijnde, heeft Z. M. de Groot-Hertog geoordeeld, dat het oogenblik gekomen is om een pligt te vervullen, die hem door zijne hoedanigheid van Souverein, lid van den Duitschen bond, wordt opgelegd; de pligt namelijk, om de herziening onzer staatkundige instellingen te verzekeren.

„Zijne Majesteit wenscht, dat zijne bedoelingen goed begrepen worden.

„Zijne Majesteit, vol zorg en genegenheid voor zijne onderdanen, bedoelt, dat zij de vrijheden en werkelijke waarborgen behouden, die zij bezitten. Zijne Majesteit wil een vrijzinnig gouvernement. Doch niemand kan het ontkennen, dat de constitutie van 1848, dat werk van geägiteerde tijden, niet genoeg rekenschap gehouden heeft van de fundamenteele beginselen, wier voortbestaan in de toekomst bedreigd konde schijnen, maar waaraan de gebeurtenissen spoedig hunne heerschappij, zoowel feitelijk als regtens hebben teruggegeven.

„De tekst der constitutie van 1848 in overeenstemming te brengen met de onverbiddelijke en onvermijdelijke eischen der statuten van den Duitschen Bond, — dit is de wensch van zijne Majesteit den Groot-Hertog.

„Om zijne bedoeling te verwezenlijken, doet Zijne Majesteit een beroep op uwe loyale medewerking.

„Ik ben overtuigd, dat gij het ontwerp tot herziening, dat u zal worden aangeboden, zult onderzoeken met kalmte, onafhankelijkheid en vaderlandsliefde, met den geest van bezadigdheid en wijsheid, waarvan gij steeds blijken gaaft, en onder den invloed van het monarchaal gevoel, dat de erfelijke staatkundige leerstelling is van Luxemburg.

„Vertegenwoordiger van den Groot Hertog in dit land, is het mijn pligt om trouwelijk de begeerte der kroon te volgen; ook bij overtuiging vereenig ik mij, in het wel begrepen belang des lands, met die begeerte.

„Het zal een schoone dag zijn, waarop door gemeenschappelijke overeenstemming—het gevolg van den van weêrszijden volkomen vrijen wil, — de grondwet plegtiglijk bekrachtigd en daardoor de banden van wederzijdsche genegenheid tusschen den vorst en zijn volk, nauwer toegehaald zullen kunnen worden.

„Moge de Goddelijke Voorzienigheid uwe beraadslagingen verlichten gedurende deze zitting, die de belangrijkste zal zijn waaraan gij ooit deelnaamt.

„Mijne Heeren!—in naam van den Koning Groot-Hertog, verklaar ik uwe gewone zitting van het jaar 1856 als geopend."

Den 21sten werd het adres van antwoord der kamer gelezen. Onder anderen wordt daarin, met betrekking tot de wijzigingen der constitutie gezegd, dat de mededeeling daarvan in de troonrede, een ongunstigen indruk in het hertogdom heeft te weeg gebragt, daar hierdoor de dierbare staatkundinge regten des staats aangetast worden. De Luxemburgers zijn van oudsher hunne vorsten getrouw gebleven; de prins stadhouder zelf heeft herhaalde malen hunne wijsheid en gematigdheid erkend; en derhalve weet men niet wat Zijner Majesteits regering er toe kan bewogen hebben, om aan de bevolking de constitutioneele waarborgen te willen ontnemen. De Duitsche bond eerbiedigt in vele andere staten de vrije instellingen des lands, en onder anderen ook in Limburg, dat met Luxemburg dezelfde regering heeft. Men wil daardoor niet te kennen geven, dat 's lands instellingen volmaakt zijn, doch het gebrekkige dat daarin bestaat, kan door wettelijke maatregelen opgeheven worden; eene herziening der constitutie is echter geenszins noodig. Slechts een onverdiend wantrouwen jegens ons volk kan eene wijziging der constitutie aangeraden hebben, en die wijziging is een onderwerp van ernstige bekommering voor de tweede kamer.

Ten slotte wordt in het ontwerp-adres de hoop te kennen gegeven, dat het aan de tusschenkomst van den prins stadhouder moge gelukken om te verhinderen, dat een regeringstelsel ingevoerd worde, dat vreemd is aan de zeden des lands en aan zijne beschaving.

Den 26sten werd de deputatie, belast met het adres op de troonrede aan Z. K. H. den prins-stadhouder te overhandigen, door Z. K. H. ontvangen. Nadat het adres was gelezen antwoordde de prins-stadhouder als volgt:

Mijne Heeren!

„Daar ik de Luxemburgers nimmer misleid heb, kan ik u den pijnlijken indruk niet verbergen, welken het antwoord der kamer van afgevaardigden, dat gij mij hebt voorgelezen, op mij gemaakt heeft.

„Hoewel voor dat antwoord, door eene valsche waardering en uitlegging van de in naam van den souverein gedane loyale en openhartige openingen, en met behulp van onware en leugenachtige geruchten, eene meerderheid verkregen is, heb ik een te goeden dunk van het doorzigt en het gezond verstand der Luxemburgers, om niet te gelooven, dat, zoo zij fier zijn op de vrijheden en waarborgen, welke zij aan de wijsheid hunner vorsten verschuldigd zijn, zij tevens de loyauteit en den moed zullen bezitten, om in zijn geheel de onvervreemdbare regten en prerogativen van den souverein te handhaven en te eerbiedigen, welke hem gewaarborgd zijn bij de tractaten en de grondwettige acten, waaraan het groothertogdom Luxemburg zijn bestaan te danken heeft.

„Ik protesteer formeel tegen den arglistigen inhoud van dat antwoord, want nimmer heeft het huis van Oranje getracht de vrijheden der volken, waarover het regeert, in te trekken of hen to onderwerpen aan een regeringstelsel, in strijd met hunne zeden en den trap hunner beschaving.

„Ik zou het vertrouwen van den koning-groothertog en dat, hetwelk men mij tot nu toe met zoo veel welwillendheid betoond heeft, onwaardig zijn, indien ik eene andere taal voerde. Ik belast u dan ook, mijne heeren! mijne woorden aan de leden der kamer der afgevaardigden over te brengen, verlangende dat zij zoo spoedig mogelijk aan uwe verstandige bevolking bekend zullen zijn."

Na dit antwoord in schrift aan den president der kamer overhandigd te hebben, voegde Z. K. H. er bij:

„*Mijnheer de President!*

„Ik stel er u persoonlijk verantwoordelijk voor,—want het tegenwoordige oogenblik is zeer ernstig, — dat mijne woorden letterlijk en ten spoedigste aan de heeren afgevaardigden worden medegedeeld, maar op eene nauwkeurige en volledige wijze en dat zij aan elk man van gezond verstand bekend zullen worden."

Hierna verwijderde Z. K. H. zich. Het antwoord van den prins stadhouder was door hem zelven geschreven. Geen enkel regeringslid was bij de ontvangst der deputatie tegenwoordig.

Het bovenstaande adres werd den volgenden morgen in eene openbare zitting van de kamer van afgevaardigden voorgelezen, nadat zij gedurende anderhalf uur in eene zitting met gesloten deuren beraadslaagd had. Daarna werd met 27 tegen 12 stemmen het volgende besluit aangenomen:

„De kamer, overwegende dat uit het antwoord van Z. K. H. op het adres blijkt, dat de leden der verantwoordelijke regering de kroon op een dwaalspoor hebben gebragt, aangaande de monarchale en constitutioneele bedoelingen en gevoelens, welke de uitgebragte stemming over het adres hebben bezield, verklaart dat de regering haar vertrouwen niet meer heeft; zij verdaagt zich tot Dingsdag 19 November, in afwachting dat de kroon in de zaak voorzie."

Onmiddelijk na het votum van wantrouwen, werd een door 25 leden aangeboden voorstel gelezen, dat ongeveer dus luidt: De kamer, bezield door den levendigen wensch, om de tot dusverre tusschen de kroon en het volk bestaan hebbende eendragt en onderlinge genegenheid nog meer te bevestigen, benoemt onder hare medeleden eene commissie, die onder het voorzitterschap van haren president, met medewerking der regering, al zulke punten onzer constitutie vaststelt, welke, ten gevolge van gebiedende omstandigheden, aan eene uitlegging onderhevig zijn, hetzij langs den legislativen of, zoo dit volstrekt noodig is, langs den constitutionnelen weg. — Het voorstel ging van dezelfde leden uit, die tegen het ministerie stemden; het is een nieuw bewijs, dat de oppositie der kamer alleen tegen de regering gerigt is en dat men alles doen wil, om zijne gehechtheid aan en eerbied voor den koning aan den dag te leggen.

GEDACHTEN BIJ EENE EKLIPS.

In 1856 was eene maan-eklips weder het onderwerp van groote belangstelling voor vele duizenden, welligt millioenen. Overal waar zij zigtbaar was, vulden de aanschouwers de pleinen, wegen, straten en vensters. Geene ongerustheid werd gevoeld, maar de drijfveer was alleen eene behagelijke nieuwsgierigheid. De volken staren thans op het verschijnsel zoo als op eenen koninklijken optogt, of de intrede in eene hoofdstad van een overwinnend veldheer. Overal zigtbaar zijnde, is er echter geen gewoel, gedrang of geschil om eene goede plaats te bekomen. Er is ruimte voor millioenen, en millioenen vestigen hunne blikken op het verheven en zeldzaam schouwspel. In oude tijden veroorzaakten zulke verschijnselen aan den hemel veel schrik, die geboorte gaf aan vele zonderlinge uitleggingen. Thans, terwijl juiste kennis van de oorzaak der eklips wijd en zijd verspreid is, de gebeurtenis niet alleen voorspeld wordt, maar ook de juiste oogenblikken opgegeven waarin zij zal aanvangen en weder eindigen, neemt men haar schier algemeen alleen met genot waar. Afgescheiden dan van de magt die kennis den mensch geeft, leert ons dit voorbeeld treffend hoe zij de vrees te niet doet, en vervangt door zachte, onschuldige en duurzame genieting. Dit te bedenken is goed en nuttig voor die eene eklips ziet.

Wij mogen hieruit afleiden dat aanvankelijk onkunde den mensch met angst bezielde bij alle voorkomende verschijnselen der schepping, welke vrees reeds in vele gevallen door kennis verdreven is, en eenmaal langs dien weg geheel zal ophouden. Kennis verwisselde beduchtheid en schrik in vertrouwen en vreugd, en zal dat nog verder doen. Even als de bijzondere mensch heeft het geheele geslacht in zijne kindschheid alleen te leeren; even als de gewoonten van het individu praktisch worden gevormd door zijne aandrift om de bezigheden van het leven en van de maatschappij te beoefenen, alvorens hij over hare geheimen gaat nadenken, mogen wij ook onderstellen dat het gansche menschdom praktisch gemeenzaam moet zijn met al de verschijnselen der schepping, alvorens het bij magte is om de kennis van hare wetten te ontvangen of aantenemen. Voor eenige eeuwen was eene tamelijk nauwkeurige kennis van eenige der wetten welke de bewegingen der schitterende hemelligchamen regelen, die altijd de aandacht boeiden en bewondering wekken, het eigendom der mannen van de wetenschap; eerst in onze dagen is dat bezit ook werkelijk tot de menigte doorgedrongen en voor haar eene bron van genoegen geworden. De wonderen der bijzonderheden van 's menschen eigen bestaan, en van al de verschijnselen der wereld waarin hij leeft, trokken nimmer zoo spoedig zijne aandacht of wekten zijne bewondering in zoo hooge mate als de hemelbollen; — maar tegenwoordig begint hij te doorzien dat zijn eigen aanwezen en de verschijnselen die hem omgeven — al hetgeen men bij gemis van betere namen door elektriciteit, licht, zwaartekracht, verwantschap, afstooting, aantrekking enz. enz., aanduidt — zijn onderzoek en eerbied niet minder waardig zijn dan het meer grootsche, aantrekkende en indrukwekkende gedeelte der schepping.

Het menschdom, daarmede gemeenzaam geworden, vervalt niet meer in verbazing over de wonderen van zijn aanwezen, over al de voorwerpen en wetten met en door welke het moet handelen. Zijne gangen worden, evenmin als die van het tot man opgegroeide kind, niet meer verstoord of afgebroken door het onderzoek in de geheimen van het eigen bestaan en van alle omringende zaken. De bekendheid met de wetten welke het planeten-stelsel volgt, geven, zooals de eklips ons leert, alleen genot: — dat dezelfde gewaarwording in hoogeren graad het gevolg moet worden van de kennis van alle wetten, welke die ook mogen wezen, die ons eigen bestaan regelen, en die stellig onderdeelen zijn van de wetten die den tijd tot zaaijen en tot oogsten bepalen, mogen wij zonder schroom daaruit opmaken. Men heeft gevolgtrekkingen op het gebied van bovennatuurkunde en staathuishoudkunde willen verwerpen of beschimpt, als vernederend voor de beweerde waardigheid van den mensch; maar indien zij slechts juist zijn, zal hare kennis even als omtrent die uit de sterrekunde, alleen het geluk van allen bevorderen. Laat ons daarom nimmer door vooraf verkregen begrippen afwijken van het volgen van een beginsel waar het tot juisten rigtsnoer kan dienen, en gerust vertrouwen dat de opheffing van ieder vooroordeel, hetzij het de hemelligchamen of ons bestaan in de zamenleving betreft, slechts strekt tot verhooging van ons welzijn en van onze kracht.

Zoo kunnen wij door eene eklips nog iets meer leeren dan dat zij veroorzaakt wordt door den doorgang der aarde tusschen de zon en de maan.

FRAGMENT

UIT DE BRIEFWISSELING VAN EEN ENGELSCH REIZIGER.

1853.

Het is hier te Paraguay in Z. Amerika de grappigst denkbare rommelzoo-verzameling van dat interessante dier dat in de wandeling, mensch wordt genoemd. Het volk *noemt* zich eene republiek, doch *is* eene maatschappij, die geregeerd wordt door de willekeur van een buitengewoon vetten mijnheer, die zich *President* noemt.

De dames van de koninklijke familie (zoo moeten zij eigenlijk genoemd worden, want geen koning kan meer despoot zijn dan onze oude Heer) gaan even als gewone stervelingen met de andere dames om en zijn alleen te onderkennen aan hunne eenigzins rijkere kleedij, die het gevolg dáárvan is, dat de papa van het gezin uit de beurs vrij wel gespekt heeft, ten koste van die van de andere inwoners.

Gezelschap ziet de President bijna nooit; ministers zijn bij hem eene ongepermitteerde luxe, omdat hij liever alle bevelen geheel naar zijn eigen zin uitdeelt; waarom hij dan ook zijn broeder bisschop heeft gemaakt, en zijne legermagt door zijn zoon, de generaal, laat commanderen. — Dit familie-arrangement, en zijn nimmer betwist despotisme, maken hem dan ook de regering zóó gemakkelijk en pleizierig, dat hij er verbazend vet bij is geworden en toen hij mij audientie verleende met zijn hoed op drie haartjes gezet, geleek hij sprekend George IV. Men moet hem evenwel te zijner eere zeggen, dat onder zijne regering Paraguay floreerde, en in rust en vrede bleef, terwijl al zijne naburen gedurende de laatste vijfentwintig jaren geene andere bezigheid schenen te hebben dan elkander onderling te slagten en te verscheuren.

De meisjes van het land zien er snoeperig uit in hunne bijna geheel witte kleeding. — Zij dragen een wit katoenen chemisetje, aan den hals met zwart geborduurd

en aan de schouders met een kwistigen overvloed van kant en tulle; hierover komt een mousselienen rokje met een rood wollen gordel om het midden gebonden en eene menigte fladderende oplegsels, die meestal van kant zijn; sommigen hebben overrokjes geheel van tulle en kant, dat allerliefst voegt bij hunne vriendelijke gezigtjes.

. Maar gaat eens met mij in de schoener en zeilen wij eens de Parana op.— Hier zijn wij onder zeil op die schoone prachtige rivier, op negentien dagreizen afstands van Buenos-Ayros. — Welk een land! Wat doen die Spanjaarden en Portugezen hier een regt te doen gelden op zulke rijke lan len, daar zij nimmer iets mede kunnen uitvoeren als ze braak te laten liggen en te laten verwilderen.— Daar liggen ze, duizenden en duizenden □ mijlen van de schoonste gronden, doorsneden van de ontelbare vertakkingen van de Parana en de Plata; vlakten, boschen berggronden in de magt van een volk, dat er niets mede doet, en elk ander belet om er te ploegen en te planten. — Welk eene dwaasheid om die Herianen zulke landen bij verdragen in handen te stellen.— Nu zult ge zien; een van de twee gebeurt onvermijdelijk : *of* de Europesche landverhuizers zullen hier met geweld de grond zich toeëigenen die zij noodig hebben , *of* zij zullen hier langzamerhand zich onder de tegenwoordige eigenaars nederzetten tot dat die geheel versmelten in het nijvere volk, dat ongetwijfeld de bovenhand zal houden.— Honderden Ieren en Engelschen zijn er reeds in die buurt, doch de laatsten allen kooplieden. Nu is het wel mogelijk dat Brazilië voor den Engelschman vrij warm is om op het land te werken; maar waarom eten zij ook zoo veel biefstuk ; als zij wat meer groenten aten, zou het wel kunnen.— Trouwens, wij moeten John Bull nemen zoo als hij is; en niet zoo als hij wezen kon.— Landverhuizing echter, zoo als wij dat in Engeland zien, is de grootste ongerijmdheid die men kan bedenken. Wij moeten doen zoo als in vroegere tijden de oude Grieken en Phoeniciërs deden en zoo als in onzen tijd de bijen nog doen; wij moeten bij geheele volkplantingen te gelijk verhuizen en daarbij toonen dat wij het wat minder *en amateur* behandelen als de Canterburyers. Men kan hier overal land krijgen; 't zij als eigendom tegen eenen lagen prijs, of zonder betaling concessie om er op te planten en in Paraguay tegen eene jaarlijksche grondlaste.

Bedenk eens welk een vruchtbare grond het moet zijn, waar men geheele bosschen van perzik-boomen plant, om te voorzien in de behoefte aan brandhout en zwijnenvoer. — Olijven groeijen er overvloedig en de druif barst er haast van weelde: vooral in de provincien Mandoga en Tucuman. Hier is l et ware land voor koren, olie en wijn en wat de honig aangaat, als of het niet genoeg was, dat er een twintig verschillende bijen-soorten zijn, om die te maken, fabriceren zelfs de wespen nesten vol van de lekkerste honig.— In het noordelijke deel van Paraguay heeft men maar de zaadkorrels in den grond te leggen om alles te zien groeijen wat zonneschijn en regen uit den vruchtbaarsten grond kunnen trekken.— Oranjes, suiker, koffij, thee, zijde, alles tiert er in de grootste weelde.

En dan hebben wij de rivieren die alleen reeds een rijkdom uitmaken, waarbij Engelands kolenmijnen nog maar peulschillen zijn.— Ik sprak van de bosschen van Paraguay; welnu, die geven al dadelijk aan eene groote volkplanting handen vol arbeids en énorme winsten voor men nog iets geplant heeft.— Paraguay is de houtstapelplaats van Europa! mij dunkt, ik zie er u om lagchen, en toch, behalve de Amazonen-rivier, is geene plaats daarvoor meer geschikt.— Even als de Duitschers dat doen langs de Rijn, kan men de balken in groote vlotten de rivier af en de oceaan over naar Europa voeren. Is het niet eene onvergelijkelijke dwaasheid om het hout bij kleine beetjes in schepen te laden om het over te brengen?— Waarom schepen te bouwen voor wat zelve drijft en in 't water beter wordt.— Zet er eene stoommachine en zeilen op en breng het zóó naar huis in zulke énorme vlotten dat zij door hunne grootte en zwaarte zelve de stormen en golven kunnen tarten.

Vreemd is het dat men er nog nooit aan gedacht heeft, om de rivieren ook hun eigen werk te laten doen. Wat is eenvoudiger dan van afstand tot afstand draaispillen te stellen, die door waterraderen worden in beweging gebragt en zoo alles wat men wil tegen den stroom op te trekken. Een dergelijk systeem volgt men op zeer kleine schaal op de Rijn bij Mannheim. — En de stroom op de Parana is zoo sterk dat er geene menschenhanden toe noodig zouden zijn.— Alles wat noodig is, is een drijvend huis dat men naar willekeur kan verplaatsen met zoo veel schroeven en waterraderen als noodig zijn om de vereischte kracht te oefenen.— O! welke natuurkrachten liggen hier nog ongebruikt.— Waarlijk! de overstelpende goedheid van God is ontzagwekkend en der menschen traagheid afschuwelijk.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

F. van Nieuwenhove Heltach, Koster, Z., Batavia 11 Januarij.— D. W. C. Johannes, de Graaff, Z., Rendeng 26 December.— M. C. Gallé, van Barneveld, D., Soerakarta 26 December.— A. J. M. Dumans, Alting Siberg, D., Soengijleat (Banka) 1 December.— L. H. P. Boon, de Sturler, D., Padang 11 December.— L. W. A. Schuak, van Dijck, Z, Padang Pandjang 25 December.— A. Zimmer, Verdoorn, Z., Meester Cornelis 7 Januarij.— Mrs. Wilson, Z., Kramat 9 Januarij.— G. E. Beijerinck, Meijer, D, Tjilatjap 5 Januarij.— H. Schüssler, Benit, Z., Batavia 10 Januarij.— F. A. Koelman, Varkevisser, D., Boengoor (Soerabaya) 11 Januarij.— C. Schröder, Ferwerda, Z., Ambarawa 11 Januarij.

Overleden:

D. A. Varkevisser, oud-resident 56 j., Batavia 4 Januarij. — A. Keijzer, Pöttger, 30 j., Batavia 31 December.—J. F. A. Apon., 55 j., — S. Court, Steevens, Soerabaya 9 Januarij.— A. Heijerdahl, Madioen.

AANGEKOMEN PERSONEN.

14 Jan. A. F. A. Loth en J. A. Scholten, van Probolingo; Mejufvr. Wilhelmina Gezzits, van Banjoewangie.— 15 Jan. M. G. de Wildt, van Kedirie; A. Heijerdahl, van Madioen.— 16 Jan P. Ignatius, van Grissee, F. Bogaardt, van Pasoeroean; A. Kocken, van Samarang; H. A. Zeijdel, van Pasoeroean.— 19 Jan. E. C. Bohl, C. B. Huët en J. Ruyl, allen van Batavia.— 20 Jan. J. H. A. Zimmerman, van Probolingo; P. F. Casters en S. Parijs. van Ngawie.

VETREKKENDE PERSONEN.

G. van Woelderen. — G. R. P. Umbgrove en familie. — Jonkhr. P. Druijvesteijn. — P. Pluijgers.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
Jan.	17	Nederl. Ind.	Digna.	Oedin.	Pasoeroean.
„	—	„ „	Bientang Timor.	Said Machnoon.	Sambas.
„	18	„ „	Pogoan Zephyr.	Ong Kimling.	Batavia.
„	—	„ „	Joedoel Barie.	Said Saleh bin Abd. Segaf.	„
„	—	Nederlandsche	Witte Corneliszoon de Witt.	L. Kruymel.	„
„	—	„	Albatros.	K. P. Haasnoot.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Jan.	18	Nederl. Ind.	Stoomschip Palembang.	H. J. Roseboom.	Batavia via Samarang.
„	—	„ „	Kiem Ingsoen.	Ho Kongpoei.	Balie (Badong).
„	19	Engelsche	Lady Raglan.	G. Chape.	Hongkong.
„	21	Nederlandsche	Java's Welvaren.	K. C. de Veer.	Nederland.
„	—	„	Biesbosch.	J. H. Mugge.	„ via Pasoeroean

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Jeannette en Cornelia.	Verhoeven.	Hongkong.	Fraser Eaton Co.
„	Juno.	Chevalier.	Nederland.	„ „ „ „
„	Minister Thorbecke	van Duijn.	„	„ „ „ „
Engelsche	Emma.	Griffin.	Onbepaald.	Adam & Co.
Nederlandsche	Elizabeth Antonia.	J. Jansen.	Amsterdam.	Schimmelpenninck & Co.
„	Tasmania.	B. J. Jonker.	Amsterdam.	„ „ „
„	Elisabeth.	H. F. Klok.	Onbepaald.	Van Leeuwen & Co.
Nederl. Ind.	Argo.	Eschauzier.	Ter bevrachting.	„ „ „ „
„	Maria Veronica.	G. Mulder.	Nederland.	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Albatros.	H. P. Haasnoot.	„	Ruyl Cramer & Co.
„	Witte Corneliszoon de Witt.	Kruijmel.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Al Adanie	Hadjie Hassan.	Batavia.	Gezagvoerder.
„ „	Alnair	S. Awab b. Awab Said.	Grissee.	„
„ „	Harriet.	Kenna.	Timor Koepang.	Nash.
„ „	Resgil Gair.	Sech Achmat b. Abdulla Alan.	„	Gezagvoerder.
„ „	Alfulk.	Sech Abdul Kadir Baradja.	Banda en Amboina.	„
„ „	Kiem Heg Ing.	Oeij Bokking.	Grissee.	„
„ „	Bientang Timoor.	Said Machnoon.	„	„
„ „	Dennok Bintang Toedjoe.	Liem Pik I.	Grissee.	Tan Bindjang.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Bientang Timor*, Officieren en Equipage van Z. M. stoomschip *Borneo.* — Met de Ned. bark *Albatros*, de heer J. Ruyl en bediende.

Vertrokken Passagiers.

Met het stoomschip *Palembang*, de heeren C. D. L. van Oven, A. Hellings, G. L. van der Elst, H. L. de Lyon, R. J. Oosterhoff, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, stoomschepen Suriname, Celebes, Onrust en Vesuvius; de schoenerbrik de Lansier; de schepen Alfulck, Elizabeth, Elizabeth Anthonia en Faidul Moebarak; het stoomschip Soerabaya en de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Hoksing, Maria Veronica, Tatas Banjermassing, Fathool Wahap, Al Adenie, Minister Thorbecke, Juno, Oceaan, Emma, Bacht Mastora, Dennok Bientang Toedjoe, Kiem Heg Ing, Jeannette en Cornelia, Fathool Mana, Naim Balgijer, Elmashoor, Djoedoel Karim, Adenan, Tasmania, Bientang Timor, Pogoan Zephijr, Joedul Barie, Witte Corneliszoon de Witt, Albatros en de brik Siekanoegrahan; de schoeners Tio Kiem Tiang Thai, Tjanli, Emelie, Attaief, Pinang en Argo; de kotter Riengit.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

16 Januarij. De Nederl. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

12 Januarij. De Nederl. Ind. schoener *Digna*, gezagv. Oedin, naar Pamanoekan.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

15 Januarij. De Nederl. Ind. bark *Corolina*, gezagv. Pa Noor, van een verloren reis naar Probolingo.

VERTROKKEN.

12 Januarij. De Nederl. Ind. bark *Hector*, gezagv. M. Paulina, naar Tjilatjap; de Nederl. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Jaija, naar Soerabaya.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 19den tot en met den 21sten Januarij 1857.

AANVOER.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Pogoan Zephier*, gezagv. Ong Kimling, agent Gezagvoerder.

77 kisten lengkeng, 120 tonnen verf, 18 kisten wierook, 6 collies medicijnen, 39 kisten paijongs, 20 kisten confituren, 125 picols suiker, 17,570 stuks chin. steenen, 55 collies chin. goederen, provisien. papier, koopmanschappen en kleinigheden, Tjan Tjin Kie.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Joedool Barie*, gezagv. Said Saleg bin Abdulla Segaf, agent Gezagvoerder.

10 krandjangs aardewerk, 4 kisten lijnwaden, 2 kistjes goud in staven, 2 rollen touw en zeildoek, Gezagvoerder; 50 kelders terpentijn, 10 vaten gemalen potlooden, 7 vaatjes roode aarde in brakken, 8 kisten Manilla sigaren, 19 collies lijnwaden, 450 picols ijzer, 10 collies kramerijen, 10 pakken schoppen 3500 stuks steenen, 25 kisten vuurwerk, McMillan Marten & Co; 26 collies lijnwaden, 5 oxh. bier, 5 kisten Manilla sigaren, 3 wielen, 2 tafels in drie collies, 4 collies ijzer, leder en houtwerk, Adam & Co; 150 kistjes brandewijn, 123 kistjes wijn, Gebr. van Delden; 75 balen goenie zakken, 30 zakken gram, 1 kist inhd. 1 stoel, Fraser Eaton & Co; 1000 stuks goenie zakken, Major Matzen & Co; 75 kistjes wijn, 13 vaatjes verf, 5 vaten ijzerwerk, van Leeuwen & Co ; 2 kisten lijnwaden, Order.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Palembang*, gezagv. Roseboom.

60 stuks runderhuiden, Mathieu & Co; 3 kisten kramerijen, 1 kist messen, 1 kist waschdoek, 1 kist medaillens, 1 kist gereedschappen, 1 kist knoopjes, 8 kisten sarongs en 3 balen laken, J. F. van Leeuwen & Co.

Naar Hongkong per het Engelsche schip *Lady Raglan*, gezagv. Chape.

$9172\frac{18}{100}$ picols rijst, $215\frac{05}{100}$ picols rotting, 30 picols sapan-hout, Major Matzen & Co; 1 handchais, J. W. Bille van den Dungen.

Naar Grissee per de Ned. Ind. schoener *Emelie*, gezagv. Eschauzier.

Ballast.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *Biesbosch*, gezagv. J. H. Mugge.

550 picols tin, $6803\frac{60}{100}$ picols suiker, 4200 picols koffij en 60 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland per het Ned. schip *Java's Welvaren*, gezagv. K. C. de Veer.

5000 picols koffij, $3162\frac{88}{100}$ picols suiker, 20 picols rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 18.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 95 à *f* 105.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 130 à *f* 140.—
KOEHIJDEN per 100 st. *f* 300. —
ARAK per legger *f* 120.—
OLIE (KLAPPER) per picol.
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING.
WISSELKOERS.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 25sten Januarij des morgens ten half 9 ure.

Ds. SCHIFF.

VOORBEREIDING.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 25sten Januarij des morgens ten half 9 ure.